

Ressurshefte - AKP

Tips og anbefalinger til hvordan i ta grep om spørsmål fra NSF's Anerkjennelsesprogram

Vel gjennomført Anerkjennelsesprogram!

Etter å ha vært gjennom Norges Svømmeforbund finnes det kanskje noen områder å ta tak i? I dette heftet finner dere tips, anbefalinger og veiledning til for å forbedre eller utvikle områder for at klubben skal bli «*litt bedre*». Ta først utgangspunkt i de 3-5 prioriterte tiltak som klubben ønsker å utvikle.

Uansett hvilke tiltak klubben skal arbeide med så husk at det er prosessen som er viktig og nødvendigvis ikke resultatet. Alle prosesser og tiltak bør forankres godt i klubben, gjennom klubbens ledelse (styret), hovedtrener og svømmeskoleansvarlig, i tillegg til blant medlemmer og involverte.

Ta kontakt med NSF eller klubbveiledere hvis dere har spørsmål eller ønsker veiledning.

Lykke til i arbeidet!

Del A Medlemskap

Medlemstall er viktig for utvikling av klubben, det viser også om klubben tilbyr et aktivitetstilbud som er attraktivt i nærmiljøet. Hvordan klubben rekrutterer og holdes aktive medlemskap til klubbens aktiviteter.

1. Totale medlemskap

For å øke klubbens totale medlemskap er det naturlig å se på andre deler av AKP, og da spesielt aktivitetsutvikling.

Klubben kan ha mulighet for medlemskap for foresatte. Alle medlemmer blir fullverdige medlemmer (det finnes altså ikke «støttemedlemskap»). Klubben kan allikevel legge til rette for at det er attraktivt

Kartlegging av frafall

2. Ungdom

Hvordan holder klubben ungdom i klubben

Ønsker klubben å øke antallet ungdom i klubben er det flere naturlig

3. Styremedlemmer

Alle styremedlemmer og tillitsvalgte skal være medlemmer av klubben. Alle engasjerte bør sterkt vurdere medlemskap eller at det er en kultur for . Hvordan formidler klubben dette? Rutiner?

Andre tips innen medlemskap;

- Hvordan markedsfører klubben seg i nærmiljøet?
- klubben svømmeskole er en essensiell rekrutteringsbase. Kan man forbedre kvalitet eller organisering av svømmeskolen? Se informasjon om Norges svømmeskole på www.svomming.no
- Hvordan er overgangen fra kurs til trening i klubben?
- Frafallet for 13-16 år har vært stort i norsk idrett. Har klubben en ungdomsgruppe, et tilbud til de som ikke ønsker å satse?
- Foreldre kan være medlem.

Del B Organisasjon og ledelse

Klubben er en organisasjon. En organisasjon krever god ledelse. Over tid. Dette er en av hovedutfordringene i norsk idrett, også i svømmeidrettene. Kontinuitet er sentralt, at man bygger videre på noe, og at hvert nytt styre ikke må starte på «scratch».

Denne delen omhandler klubben som en organisasjon og dets ledelse. En velfungerende organisasjon og tydelig ledelse er vesentlig for utvikling av klubbens aktivitetstilbud og det å legge til rette for klubbens medlemmer. En velfungerende klubbdrift er gunstig for at klubben skal kunne drive sin kjernevirksomhet (svømmeopplæring og forskjellige vannaktiviteter) med best mulig kvalitet. Gjennom bevist organisering og god struktur settes klubben i stand til å utvikle aktivitetstilbudet slik at de engasjerte trives. God kvalitet holder medlemmene i klubben og gir et godt omdømme som dermed også blir attraktivt for potensielle nye medlemmer.

Organisasjon

Definere klubbens verdier		-	Nivå 2 - spm 1
Hensikt	Verdier legger grunnfundamentet for hvordan vi ønsker å ha det i klubben		
Beskrivelse	Klubbens verdier er grunnlaget for atferd og hvordan man oppfører seg i klubben. Verdier kan være inkluderende, åpen, glede. Det bør utformes hva man legger i de ulike verdiene, hva de betyr i praksis.		
Veiledning	Verdier forankres i klubbens virksomhetsplan. Hver enkelt treningsgruppe bør forankre verdiene, med å gjøre en prosess hvor de beskriver hva de legger i verdiene. Klubben bør minimum 1 gang i året ha gjennomgang og forankring av verdier.		
Forankring	Verdiene må samspill med verdiene til Norges Idrettsforbund og Norges Svømmeforbund		

Klubbdokumenter - Virksomhetsplan		Nivå 1 – spm 1	Nivå 2 – spm 2
Hensikt	Virksomhetsplan er et styringsverktøy for klubben. Mindre klubber kan kalle dette for en handlingsplan.		
Beskrivelse	Virksomhetsplanen bør inneholde; <ul style="list-style-type: none"> • HVA svømmeklubben skal drive med, • HVEM svømmeklubben er for, • HVILKE visjon og mål svømmeklubben skal jobbe mot, • HVILKE verdier svømmeklubben skal preges av, • HVILKE leveregler og rolleavklaringer skal man ha klubben. 		
Veiledning	Virksomhetsplanen skal vedtas på klubbens årsmøte. Lag en plan for utvikling slik at den er klar til årsmøtet. Forankring blant medlemmer er viktig. Involver gjerne NSF, som tilbyr klubbveileder som kan lede prosessen.		
Forankring	NSFs Virksomhetsplan: alle klubber bør ha en virksomhetsplan		

Klubbdokumenter - Klubbhåndbok		Nivå 1 – spm 1	Nivå 2 – spm 2
Hensikt	Forenkle klubbarbeidet og sette engasjerte inn i klubbens arbeid		
Beskrivelse	Klubben har en håndbok som beskriver de ulike rollene og rutinene for fotballklubben. En klubbhåndbok skal være et hjelpemiddel for alle i klubben – og spesielt for de tillitsvalgte. Den skal være en retningsgiver, slik at det ikke skal være tvil om hvilke retningslinjer klubben har på ulike områder. Klubbhåndboka skal være		

et levende dokument, og bør endres i takt med utviklingen i klubben. Innholdet kan deles opp på denne måten:

- Innledning
- Organisering
- Styrets oppgaver og sammensetning, samt funksjonsinnhold og arbeidsbeskrivelse for hver enkelt funksjon i styret
- Beskrivelse av alle utvalg og klubbfunksjoner, med tilsvarende arbeidsbeskrivelser.
- Økonomi – rutiner for håndtering av kostnader/inntekter, attestasjonsrutiner og økonomirutiner for det enkelte lag.
- Informasjons- og kommunikasjonshåndtering i klubben
- Klubbens målgrupper (aldersklasser, lag)
- Regler og retningslinjer knyttet til utstyr og materiell, både for klubb og spiller
- Medlemsregistrering med kontingenter, treningsavgift og forsikringsordninger
- Oversikt over hvilke arrangementer klubben har, og hvilke arbeidsbeskrivelser som er knyttet til disse.

NSF arbeider med å ferdigstille komplette forslag til klubbhåndbøker, både for store og små klubber

Veiledning	Klubbhåndboka utvikles av styret. Gjerne basert på mal eller eksempler fra andre klubber. Skal være et levende dokument, hvor en styret er ansvarlig for å følge opp og oppdatere.
Forankring	I NSF's Virksomhetsplan beskrives viktighet

Klubbdokument;

- Årsberetning
- Org.plan

Klubbdokumenter - Virksomhetsplan		Nivå 1 – spm 1	Nivå 2 – spm 2
Hensikt			
Beskrivelse			
Veiledning			
Forankring			

Spm 3	Retningslinjer - Alkohol
Hensikt	Forankre og synliggjøre klubbens holdninger til alkohol
Beskrivelse	
Veiledning	Styrevedtak på at man ønsker å bli rent idrettslag. Gjennomfør prosessen i tråd med beskrivelse på svømming.no – for klubber – temasider (og www.seogblisett.no)
Forankring	Norges Svømmeforbund vil i løpet av tingperioden 2013-2016 utarbeide retningslinjer for gjeldende for Norges Svømmeforbund

Spm 2	Retninglinjer - Foreldrevettregler
Hensikt	Fokus på hva som er akseptert og ikke akseptert
Beskrivelse	
Veiledning	
Forankring	

Spm 2	Vedtekter
Hensikt	Oppdaterte på lover
Beskrivelse	Klubbens lover bør være oppdatert. NIF kom oppdaterte vedtekter i 2011.
Veiledning	Styret bør gå gjennom vedtekter i forkant av årsmøtet, og sørge for at vedtektene er oppdatert.
Forankring	Alle klubber skal ha vedtekter

Styrearbeid

Spm 2	Mandater til utvalg
Hensikt	Tydelig rolle og ansvarsfordeling blant engasjerte
Beskrivelse	Et mandat beskriver et utvalgs ansvar og oppgaver. For at engasjerte skal kunne bidra må de vite hvordan de skal gjøre dette.
Veiledning	Alle mandater bør oppdateres etter hvert årsmøte, oppdateres i klubbhåndboka. Eller org.planen?
Forankring	

Spm 2	Valgkomitee
Hensikt	En proaktiv valgkomitee gjør arbeidet og prosessen med å rekruttere nye styremedlemmer bedre
Beskrivelse	En valgkomitee bør bestå av min 3 personer som ikke sitter i styret eller har andre roller. Gjerne noen som tidligere har sittet i styret. De skal
Veiledning	Valgkomiteen arbeider selvstendig, samtidig er det positivt med et godt samarbeidet med styret og evt daglig leder. Valgkomiteen bør ha en ryddig prosess.
Forankring	Alle klubber er pålagt å ha en valgkomitee

Spm 2	Rent Idrettslag
Hensikt	Forankre og synliggjøre klubbens holdninger til antidoping
Beskrivelse	Rent Idrettslag er en enkel måte for idrettslag å sette fokus på verdiarbeid og antidoping. Tilbudet fra Antidoping Norge er enkelt og gratis. Sjekk ut www.rentidrettslag.no .
Veiledning	Styrevedtak på at man ønsker å bli rent idrettslag. Gjennomfør prosessen i tråd
Forankring	Norges Svømmeforbund vil i løpet av tingperioden 2013-2016 bli et rent særforbund

Spm 2	Dommeransvarlig
Hensikt	Ivareta dommerne i klubben
Beskrivelse	En dommeransvarlig har som rolle og ansvar å rekruttere, skolere og utdanne dommere. Klubben må kartlegge hvilke behov de har for trenere. NSF anbefaler at alle klubber har nok dommere til å arrangere egne stevner
Veiledning	Styrevedtak på at man ønsker å bli rent idrettslag. Gjennomfør prosessen i tråd
Forankring	Norges Svømmeforbund vil i løpet av tingperioden 2013-2016 bli et rent særforbund

Område - Ledelse

Ivareta mennesker og led prosesser.

Spm 3	Medarbeidersamtaler
Hensikt	Se, lytt og ivareta trener
Beskrivelse	Medarbeidersamtale
Veiledning	Hovedtrener bør ha samtaler med sine trenere. Svømmeskoleansvarlig med sine instruktører.
Forankring	Det bør legges

Spm 3	Lederkurs for ungdom
Hensikt	Gi ungdom muligheten for involvering og kompetanseøk
Beskrivelse	Lederkurs for ungdom arrangeres over 2 helger. Målgruppe er ungdom involvert i klubbens ledelse (ledere, utvalg, dommere) eller aktivitet (trenere, instruktører) som ønsker å lære mer.
Veiledning	Gi ungdom muligheten for lederkurs for ungdom. Deltakelse krever
Forankring	NSF ønsker å legge til rette for at ungdom skal bli involvert i klubbens arbeid og aktivitet

Spm 3	Trener/leder konferansen
Hensikt	Inspirasjon til å utvikle klubben
Beskrivelse	Trener/leder konferansen er en konferanse for trenere og ledere i klubber og kretser. Konferansen har veldig bra faglig program, samt at det er en arena til å møte engasjerte fra andre klubber.
Veiledning	Alle klubber bør være representert på både lederprogrammet og trenerprogrammet. Ta opp saken på styremøtet på våren og meld på de som skal delta i god tid.
Forankring	Trener/leder konferansen kommer alltid til å være en viktig del av utvikling av norsk svømming

Spm 3	Kjennskap til norsk idrett
Hensikt	Forståelse for hvor klubben kan få hjelp
Beskrivelse	Idrettskrets; Idrettskretsen bidrar fylkesvis med å legge t. Idrettskretsen har god oversikt over lover og regler. Idrettsråd: Idrettsrådet har ansvaret for å legge til rette for aktivitet i den aktuelle kommunen. Idrettsrådenes rolle varierer noe fra stede til sted. Idrettsrådet kan være en viktig aktør spesielt opp mot tilgang og bruk av svømmeanlegget. Det kan være strategisk å involvere seg i idrettsrådet, i hvert fall ha god dialog med de.
Veiledning	Leder bør ha ansvaret for eller delegert ansvaret for dialog og oppfølging av idrettsråd og idrettskrets. Sørg for at klubben har oppdatert riktig kontaktinformasjon i idrettsråd og

	idrettskrets.
Forankring	

Område - Klubbdrift

En velfungerende klubb gjør det mer attraktivt å være engasjert.

Spm 3	Politiattest
Hensikt	Trygghet for barn
Beskrivelse	Alle trenere skal ha
Veiledning	Følg retningslinjer gitt av Norges Idrettsforbund
Forankring	A

Spm 3	Arbeidsavtale trenere
Hensikt	Ivareta trenere på en god måte
Beskrivelse	En arbeidsavtale bør inneholde; Standard trenerkontrakt finner man på svømming.no – <i>for klubber - klubbdrift</i>
Veiledning	Sportslig ansvarlig utarbeider forslag på arbeidsavtaler. En ansvarlig i styret
Forankring	NSF anbefaler at alle trenere har arbeidsavtaler, uavhengig om de er frivillig eller ansatt. Avtalen tilpasses til sitt nivå.

Spm 3	E-post adresse
Hensikt	Forenkle kommunikasjonsrutiner
Beskrivelse	Alle trenere skal ha
Veiledning	Opprett e-post adresser til klubben. Sørg for å ha oppdatert hvem som har ansvaret for å svar.
Forankring	

Spm 3	Grasrotandelen
Hensikt	Styrke klubbens økonomi
Beskrivelse	Grasrotandelen er norsk tippings måte å finansiere klubber og grupper i norsk idrett. Klubbene må selv rekruttere spillere til sin e. 5% av innsatsen gis til klubben.
Veiledning	Sett oppfølging grasrotandelen som en ansvarsoppgave til et styremedlem
Forankring	Norsk idrett er finansiert gjennom Norsk Tipping

Andre tips innen organisasjon og ledelse;

- Har klubben en og velfungerende rolle og ansvarsfordeling
- Gjennom NSF finnes flere muligheter for klubbutvikling hvor en klubbveileder er med klubben i en prosess, for eksempel med å utarbeide en virksomhetsplan.
- Det er kjedelig å starte på scratch hver gang. Gjennom en klubbhåndbok kan man ta vare på kontinuiteten i klubbens arbeid. En klubbhåndbok kan for eksempel inneholde årshjul, arbeidsfordeling i styret, mal for reiseregning etc. Utgangspunkt for klubbhåndbok finner dere på "klubbdrift" under for klubber i venstremenyen på svømming.no

Del C - Aktivitetsutvikling

Aktivitetstilbud er klubbens kjernevirksomhet. Tilbyr klubben attraktive aktivitet i et sosial og trygt miljø?

Spm 1	Norges Svømmeskole
--------------	---------------------------

Hensikt	Kvalitetssikring av klubbens svømmeskole
Beskrivelse	Norges Svømmeskole er NSF's nasjonale plan for svømmeopplæring. Alle klubber som har svømmeskole skal være stolte av å være en del av Norges Svømmeskole.
Veiledning	Klubbens styre vedtar avtalen i Norges Svømmeskole. Svømmeskoleansvarlig følger opp avtalen i praksis.
Forankring	Klubben er pliktet til å holde seg oppdatert i henhold til avtalen for Norges Svømmeskole

Spm 2	Kvalitetssjekken
Hensikt	Kvalitetssikring av klubbens svømmeskole
Beskrivelse	Kvalitetssjekken gir poeng ut fra
Veiledning	Klubbens styre vedtar avtalen i Norges Svømmeskole. Svømmeskoleansvarlig følger opp avtalen i praksis.
Forankring	Klubben er pliktet til å holde seg oppdatert i henhold til avtalen for Norges Svømmeskole

Spm 3	Svømmeopplæring for voksne
Hensikt	Utvikling av aktivitetstilbudet innen svømmeskolen
Beskrivelse	Det er en av grunnene til at det heter Norges Svømmeskole og ikke barnas svømmeskole (som tidligere). Alle kan være en del av Norges Svømmeskole, og prinsippene i Norges Svømmeskole gjelder for alle målgrupper som ønsker å svømmeopplæring.
Veiledning	Styret og svømmeskoleansvarlig utvikler klubbens aktivitetstilbud. Fortsatt fokus på kvalitet.
Forankring	

Spm 3	Svømmeopplæring for innvandrere/flerkulturelle
Hensikt	Utvikling av aktivitetstilbudet innen svømmeskolen
Beskrivelse	Det er en av grunnene til at det heter Norges Svømmeskole og ikke barnas svømmeskole (som tidligere). Alle kan være en del av Norges Svømmeskole, og prinsippene i Norges Svømmeskole gjelder for alle målgrupper som ønsker å svømmeopplæring.
Veiledning	Styret og svømmeskoleansvarlig utvikler klubbens aktivitetstilbud. Fortsatt fokus på kvalitet.
Forankring	

Spm 3	Rollen svømmeskoleansvarlig
Hensikt	Forventningsavklaring på rollen svømmeskoleansvarlig
Beskrivelse	Det er en av grunnene til at det heter Norges Svømmeskole og ikke barnas svømmeskole (som tidligere). Alle kan være en del av Norges Svømmeskole, og prinsippene i Norges Svømmeskole gjelder for alle målgrupper som ønsker å svømmeopplæring.
Veiledning	Styret og svømmeskoleansvarlig utvikler klubbens aktivitetstilbud. Fortsatt fokus på kvalitet.
Forankring	

Spm 3	Videre fra svømmeskolen til treningspartier
Hensikt	Kvalitetssikring av svømmeskolen
Beskrivelse	Det er en av grunnene til at det heter Norges Svømmeskole og ikke barnas svømmeskole (som tidligere). Alle kan være en del av Norges Svømmeskole, og

	prinsippene i Norges Svømmeskole gjelder for alle målgrupper som ønsker å svømmeopplæring.
Veiledning	Styret og svømmeskoleansvarlig utvikler klubbens aktivitetstilbud. Fortsatt fokus på kvalitet.
Forankring	

Spm 3	Mål for plasser i svømmeskolen
Hensikt	Utvikling av svømmeskolen
Beskrivelse	Det er en av grunnene til at det heter Norges Svømmeskole og ikke barnas svømmeskole (som tidligere). Alle kan være en del av Norges Svømmeskole, og prinsippene i Norges Svømmeskole gjelder for alle målgrupper som ønsker å svømmeopplæring.
Veiledning	Kartlegg hvilke muligheter dere har for å gi flere et tilbud. Svømmeskoleansvarlig kan involvere styret i kartlegging. Lytt til hvordan andre klubber har utviklet sin svømmeskole
Forankring	

Andre tips innen aktivitetsutvikling - svømmeskole;

- Ta kontakt med kommunens frisklivssentral
- Følg opp svømmehallene på Svøm langt kampanjen

Område – Sportslig tilbud

Spm 3	Sportslig plan
Hensikt	Best mulig sportslig tilbud
Beskrivelse	En sportslig plan beskriver klubbens aktivitetstilbud.
Veiledning	Hovedtrener er ansvarlig for klubbens sportslige plan. Utviklingen av planen gjøres av trenerteamet. Den sportslige planen skal forankres i styret. Planen skal revideres av Trenerteamet årlig
Forankring	

Spm 3	Terminliste
Hensikt	Planlegging av
Beskrivelse	Terminliste
Veiledning	Trenerteamet utarbeider terminlisten med utgangspunkt i budsjett, sportslige mål og treningsgruppene. Styret
Forankring	

Spm 3	Lisensierte medlemmer
Hensikt	Planlegging av
Beskrivelse	Terminliste
Veiledning	Trenerteamet utarbeider terminlisten med utgangspunkt i budsjett, sportslige mål og treningsgruppene. Styret
Forankring	

Spm 3	Klubbstevner – antall stevner
Hensikt	Trygge rammer for mestring

Beskrivelse	Klubbstevne er en uformell internkonkurranser for klubbens medlemmer. Klubbstevner skal være en arena hvor barn skal få prøve sine første konkurranser. En fin måte å engasjere foresatte Klubbstevner bør være tilrettelagt for deltakere på videregående kurs, i tillegg til treningspartier.
Veiledning	Trenerteamet sammen med noen fra styret/utvalg setter opp en kalender for klubbstevnene.
Forankring	

Spm 3	Deltakelse på LÅMØ
Hensikt	
Beskrivelse	LÅMØ er il fokus på et bredt aktivitetsmønster i ung alder
Veiledning	NSF oppfordrer alle klubber til å . Det kan for eksempel være en «LÅMØ gruppe», eller «LÅMØ treningssamlinger» for å sette fokus på bredden.
Forankring	

Spm 3	Deltakelse på Jr.NM
Hensikt	Trygge rammer for mestring
Beskrivelse	
Veiledning	Klubbstevner må være godt forankret i styret og trenerteamet slik at alle er enige om at man ønsker klubsbtevner.
Forankring	

Spm 3	Utøversamtaler
Hensikt	Ivaretagelse av utøverne
Beskrivelse	
Veiledning	Hovedtrener
Forankring	

Spm 3	Alternativ trening
Hensikt	Sportslig utvikling
Beskrivelse	
Veiledning	
Forankring	

Spm 3	Kosthold
Hensikt	God helse
Beskrivelse	
Veiledning	
Forankring	

Spm 3	Treningsleir/oppstartsleir
Hensikt	Trygge rammer for mestring
Beskrivelse	
Veiledning	
Forankring	

Spm 3	Klubbstevner
Hensikt	Trygge rammer for mestring
Beskrivelse	
Veiledning	
Forankring	

Del D - Trenere og utdanning

Det er trenerne er de som legger til rette for aktiviteten. NSF er opptatt kompetanse blant trenere.

Spm 1	Stillingsbeskrivelse hovedtrener
Hensikt	Avklare rolle, oppgaver og ansvar for hovedtrener
Beskrivelse	Det er en av grunnene til at det heter Norges Svømmeskole og ikke barnas svømmeskole (som tidligere). Alle kan være en del av Norges Svømmeskole, og prinsippene i Norges Svømmeskole gjelder for alle målgrupper som ønsker å svømmeopplæring.
Veiledning	Styret og hovedtrener utarbeider stillingsbeskrivelsen. Årlig gjennomgang.
Forankring	

Spm 2	Utdanning hovedtrener
Hensikt	Kompetanse hovedtrener
Beskrivelse	Hovedtrener er ansvarlig for klubbens aktivitetstilbud, og det er viktig at hovedtrener har kompetanse og utdanning til å gjøre dette på en best mulig måte.
Veiledning	Utdanningskontakten og hovedtrener lager en utdanningsplan for hovedtrener
Forankring	Hovedtrener bør ha minimum trener 2

1. Hovedtrener

Hovedtrener er den rollen som har ansvar for klubbens aktivitetstilbud. Mal til funksjonsbeskrivelse finner dere HER

2. Utdanning hovedtrener

Med bakgrunn i viktigheten av hovedtreners ansvar for klubbens aktivitetstilbud bør hovedtrener ha minst trener 2. Hvis personen ikke har dette anbefaler vi at klubbens utdanningskontakt og hovedtrener lager en utdanningsplan for klubbens hovedtrener.

Andre tips innen trenere og utdanning;

- Ta kontakt med kommunens frisklivssentral
- Følg opp svømmehallene på Svøm langt kampanjen

Del E - Frivillighet, kommunikasjon og miljø

Engasjementer er i stor grad frivillige. Hvordan tar klubben vare på sine engasjerte, og i hvilke grad involveres foreldre?

Lokalmedia

Spm 2	Utdanning hovedtrener
Hensikt	Kompetanse hovedtrener
Beskrivelse	Hovedtrener er ansvarlig for klubbens aktivitetstilbud, og det er viktig at hovedtrener

	har kompetanse og utdanning til å gjøre dette på en best mulig måte.
Veiledning	Utdanningskontakten og hovedtrener lager en utdanningsplan for hovedtrener
Forankring	Hovedtrener bør ha minimum trener 2

Andre tips innen foresatte, frivillighet og miljø

- Har klubben retningslinjer for hver enkelt treningsgruppe?